

A' Jelenkor és Társalkodó ügyében.

Az illető tudakozóknak 's ezekkel rokonszándékuaknak azon kérdésre: „*elfogadjatik é¹/₄ vagy³/₄ év-re is előfizetés a' Jelenkor és Társalkodóra?*“ biztos értesítésül azt válaszoljuk: hogy mind kettőre a' kir. postahivatalok szintűgy mint a' szerkesztőség is elfogadják az előfizetést, t. i. april 1jétől junius végeig terjedő évnegyedre 2 fr. 24 krral; april 1jétől december utóljaig számítandó³/₄ évre pedig hat forinttal pengőben. A' főleg tavaszi időben majd minden tájrul jövő számos alkalom vagy gyors- és szorgalom-kocsi által könnyen fölküldhetni ezt a' szerkesztő hivatalhoz, vagy hol ezek hiányzanak, posta által.

Tudósítás szülék érdekében.

Alulirt tudomásul adja, hogy eredetileg Pestre czéltott leánynevelő intézete f. e. nov. 1sője óta Debreczenben egy arra különösen alkalmazott 's a' helybeli ref. sz. egyházhhoz tartozó épületben 12 növendék fölvtelére elegendően 's célszerűleg elkészülve vagyon. Tani 's 's nevelés-módjáról közelebbi világosítást nyújt 1837ben kiadott illy című munkácska: „*A' leányok neveléséről és tanításáról Magyarországnban*, írta Steinacker Gusztáv“ mellynél azonban meg kell jegyezni, hogy a' szerző mostani helyzete körülményei megengedik, néhány a' helybeli változtatás által kötött rendeltetésen kívül, az ott meghatározott föltételeket felényire leszállítani. Egyszersmind kedves leend talán némelly buzgó hazafiaknak arrul értesítettniök, hogy hazai nevelő intézetink lassan lassan a' külföld méltató figyelmében is részesülendnek, sőt már részesülni kezdenek is. Csupán ezen tekintetből kötelességének tartja a' szerző a' fens. Liegnitz hgnétül, porosz király ő fölsége nójétől, kapott kegyes levél következő helyét kiemelni: „*Azon élénk részvételnél fogva, mellyel én az Ön által alapult intézet iránt viseltetem, kedves lesz előttem azon intézet állapotjáról 's előmeneteléről néha néha tudósítatnom.*“ Steinacker Gusztáv a' debrecz. ref. egyház által felállított leánynevelő intézet igazgatója.

1) **HIVATALKERESÉS** Ujabb földmívelési és gazdasági rendszerekben, selyem juhtenyésztés, nemesítés, más egyéb gazdasági fogásokban 's 4 nyelvben is jártas nőtelen gazdatiszt, ki jártasságát, ügyességét, mivel gazdaságokban szerezte alapul; — 's így nemcsak gazdasági gyakorlatirul, hanem erkölcsi jó viselkedésről is hiteles bizonyítványokkal bír, ohajt valamelly urasághoz jutni; iránta t. Horváth Max. Sándor urtól poste Rest. Pestre utasítandó levelek által tudósítást vehetni. 2)

Felszólítás szülékhez, kiknek süketnéma gyermekek van Meggyőződve lévén a' süketnéma Debreczenben is tett próbatétim után 's 1835ben minden honi hirlapokban kihirdetett fenszóvali értelmes beszédű sikeres taníthatásáról: figyelmeztetem azon szüléket, kik gyermekiknek ezen tekintetben ohajtnak enyhíteni szomorú sorsukat, hogy ezen oktatásmóddal még most sem hagytam föl, 's szándékom azt több illyek boldogítására fordítani, miután jelenleg is mutathatom itt helyben — tanításom sikerét; melly iránt jelentősöket elvárva tisztelettel vagyok Pesten mart. 15kén 1839 Hatvani utca Pergerház. *Kúszeghy Benjámín* IVed évi orvosnövendék.

1) (40) **HIRDETMÉNY.** A' nm. k. kir. udv. kamra részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a' diósgyőri kir. kor. uról. Miskolcz, Diós-Győr és Mező Keresztes városokban 's Csabab's Felső-Győr helységekben találtató több kerekű vizi malmai f. évi ma us 1ső napján Miskolczon a' praefectusi háznál tartandó árverés útján, ugyan is f. évi nov. 1jétől számítandó hat egymásutáni esztendőre a' legtöbbet ígérőknek bérbé foynak adatni. Melly árverésre a' bérleni kívánó molnargazdák, kiken kívül más nem vehet benne részt, elegendő bálnatpénzzel ellátva meghivatnak. 3)

1) **MALOM-ELADÁS.** Gyöngyös m városban a' piaczhoz közel egy kétkerekű malom nemesijussal örökösen eladó; venni szándékozók jellenthetik magokat Pesten Kemniczer házban Kovács János urnál 2ik emeletben a' hid irányában. 3)

1) **SWOBODA János** által Magyarországnban Pesten fölállított első papiros-kárpit- és szőnyeg-rakhely, melly a' köztudomásu m. évi martz. 13, 14 's 15iki résznapokban az iszonyu árviz által olly nevezetes kárt szenvedte, a' viz ártalmának nagy mértékben kitétetve volt áruiban, mindedig nem volt képes magát nyilvánosan ajánlhatni, mert először el kelle tüntetni e' borzasztó vész pusztítása jeleit, a' kárt pedig lassankint kipótolnia 's végre egészen új árutárt fölállítania. Miután ez már megtörtént 's a' régi rend ismét visszatért, az egész kereskedés pedig újra legjobban rendezve áll, tehát illőleg köztudomásul adatik az, melly alkalomkor nem mulaszthatja el a' főnnevezett, legtorróbb hátját nyilvánítani azon nemeskeblű emberbarátoknak, kik az elmult vészterhes napokban olly hön buzogtak őt tettel 's tanácssal segíteni, minek emlékezete örökké fog élni szívében. Illőleg jelenti tehát most a' főnnevezett papirkárpit- és szőnyeg-rakhely, hol el levén látva mind azon áruk nemeivel, mellyek 35 év óta koronkint birtokában valának, biztosan reményli, miszerint számos megbizással fog megtiszteltetni. Arúezek: *Népdal Vik Ferdinand királyra, olajfösvények gyűjteménye, mellyek közt: Királyunk 's királynéuk ő föls. arczképe; József fhg nádoré, több köztiszteletű honfié; Krisztus-Maria- 's szent képek, világi képek, asztali, lab-, kocsi- 's templomszőnyegek; gazdaságos ágytakarók; arany-, ezüst-, bársony, 's hab-selyem-nemű papirkárpitok; az anyyra jutalmas gazdaságos papirkárpitok, mikből egy türet csak 36 krba kerül pgőben, 16 türet pedig mindenkor elég egy közönséges szobára; fénymáz-csákók; viaszvaszon; színezett nyomatu ál-szőnyegek, viaszposztó 's koczkapadlat; az anyyra hasznos csúzfafala; spanyol falak; kályha ellenzők; festővaszon; olajföstekek; szobafestők számára: mindeunemű példányok 1 pgő forintjával, a' cs. kir. kizáró szabadítékkal ellátott arany nyomatu tűkör- 's képrának, oszlop- 's kárpitlécetek; aranyos papirból készült gazdaságos rámak miket mindenki maga készíthet el; átviláglatok; ablak-függönyök; kávéskendők; mindennemű aranyzott díszlet-szerek; ablakredőzetek; 's gyapott és selyem ágytakarók. Hol szobafestők nem lagnak, a' boltozatra is gond fog fordíttatni 's különösen azon czélra készített gyönyörű kárpitokkal fog az bevonatni. Régi és romlott képek megújítatnak, mindennemű himzetek kifeszítetnek 's leggyorsabban rámakkal láttatnak el. 3)*

A' pesti jótékony asszonyegyesület ajánlja itteni házi szegények által jól készített fehérruháit, harisnyáit 's férfilábtujit, jól rendezett nagy mennyiségben 's jutalmas meghatározott áron Liedemann F. B. váczi-utcai kereskedésben, a' „*Szép magyarnőhez.*“

1) T. Pest megyében keblezett népes m városban, NKörösön, april 21kén tartandó árverés útján az oda való ser- és pálinkaház haszonbérbe lesz adandó. A' bérleni kívánók bő-

vebb tudósítás végett Bakos Ambrus vár. tanácsos urhoz folyamodhatnak, ki tökéletesen meg lévén annak árverés nélküli kiadására is bizva, azt a nélkül is kivethetik. Elegendő biztosítás mellett zsidók is bérelhetik. 3)

HIRDETÉS. Körösszegi és adorjáni m. gr. Csáky Petronella assz. bihar-megyei körösszeg-apáthi urod. gazdasági kormányzó tisztsége hírül adja: hogy az urodalomhoz tartozó körmösdi pusztán, a földesuraságnak több százra menő legszebb magyar faju gulyája tenyészik, — mellyből 1833 évben ország szerte ismert honunk nevezetes mezei gazdája, m. b. Sennyey Károly ur egy negyedfű bikát 1000 v. ftért, — 1834 évben a. n. váradi káptalan egy harmadfű bikát 600 ftért, — 1838 évben lengyel gr. Pot-horszky Anasztáz egy harmadfű bikát 60 darab, három két esztendő sűldő bikát 100 darab, és két meddő tehenet 80 darab aranyért, — közelebről pedig f. 1839 évben bukovinai Mavroin Konstantin ur, öt darab esztendő sűldő bikát, darabját 300 v. ftal, és hat meddő tehenet 1000 v. ftért vásároltak; — s minthogy honunk nagy birtoku földesurai, ősi gazdaságunk ez ágát, szerfölött elparlagulva hagyták, — annál fogva a fenirt gazdasági tisztség, a körmösdi nemesített magyarfaju gulyának közhirre tétele szükségesnek találván, azt minden tenyésztési kívánó hazafinak figyelmébe ajánlja. Kollár s zky Pál m. k. tiszttartó.

1) (41) A' nm. m. kir. udv. kamra részéről nyilvánossá tétetik, hogy a' diósgyőri kir. koronai urod. részéről, a' miskolci praefectusi házban f. eszt. majus 2kán, a' tokaji kamrai urod. részéről ellenben a' tarczali tiszttartói szobában, ugyanazon esztendő, s hó 7én szokott regg. órákban tartandó árveréseken f. esztendő nov 1ső napjától számítandó három esztendőre következő haszonvételek lesznek bérbe bocsájtandók: és pedig

- A.) A' diósgyőri kir. urod. részéről:
- a) Miskolcz városban gyakorlandó husvágatás joga.
 - b) Diós- és Felsőgyőrben a' kisebb koresmák haszonvétele.
 - c) A' diósgyőri fürdő, bor-, ser-, és szilvapálinkaméréssel együtt.
 - d) A' mező-kövesdi kisebb koresmák használata.
 - e) Mező-kövesdi országos és héti vásárok.
 - f) Aranyos helységben, mindenféle uri haszonvételek.
 - g) Az ohattai koresma.
 - h) Csabai urod. pálinkaház, s végre
 - i) A' sajó petri koresmáltatás.

- B.) A' tokaji kam. urod. részéről pedig:
- 1) A' tokaji husvágatás, és szalonnaárulás joga, hozzá tartozó réttel.
 - 2) A' tokaji, rakomazi, és timári halászat haszonvételei.
 - 3) A' kis-tokaji száraz malom.
 - 4) A' tokaji „Fegyveres“ nevű 43 holdnyi szántóföld.
 - 5) Tarczalon a' „Csuka-ház“ nevű koresma haszonvétele.
 - 6) A' tarczali „Feketesas“ vendégfogadó használata.
 - 7) Tarczalon 119 holdra menő majorsági szántóföldek.
 - 8) A' tarczali négy bolt.
 - 9) A' tarczali ugynevezett zugolyhái 20 hold szántóföld.
 - 10) Tisza-Ladányon levő 197¹⁴/₁₆ hold szántóföld.
 - 11) Ugyanott 210²/₁₆ hold kukoricaaföld.
 - 12) Tisza-ladányi 217 második rendű, és 586^s/₁₆ embervágó harmadik rendű rétek.
 - 13) Rakomazon levő egy harmadrész majorsági kert.
 - 14) 215¹/₂ hold dohányföld.
 - 15) 397³/₁₆ hold rét.
 - 16) 484¹/₁₆ hold szántóföld.
 - 17) 60^s/₁₆ hold kenderföld.
 - 18) A' timári 37³/₁₆ hold szántóföld és végre
 - 19) 548³/₄ hold rét.

A' főnérített időkre és helyekre tehát a' bérleni kívánók elegendő bánatpénzzel ellátva illendően azon megjegyzéssel hivatalosak, hogy az árverési föltételek a' diósgyőri királyi kamrai praefectusi kaczelláriában és illetőleg a' tarczali tiszttartóságnál előlegesen is meg szemléltethetők, és az árverés után teendő ajánlatok teljességgel nem fogadtatnak el. 3)

1) (39) Szab. kir. Kassa város részéről közhirre tétetik, hogy következő szab. kir. Kassa városhoz tartozó kir. jövedelmek, és pedig: a) a' városi vámháznál létező vendégfogadó vámjoggal együtt, a' „Zöldfa“, és „Nyul“ czimek alatt, nemkülönben Béla, és Hámor helységeben szinte a' vendégfogadók. b) Az „Arany csillag“ alatt a' városi fegyvertárnál, sz. István és Kassa-Ujfalu helységeben létező koresmák, nemkülönben a' bormérési jog a' „Szőlőfűrt“ czim alatt, és a' kis-kávéház. c) A' belvárosi, és miskolci sörház. d) Az úgynevezett Banko és Pukancz esárdák. e) Garadnai malom, és némelly Hámor helységben találkozó szántóföldek és rétek f. e. majus 11kén. f) Az „Arany csillag“, czim alatti bolt, és 18 kistalusi malom pedig f. e. julius 6án nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek f. e. nov 1től számított hat vagy három egymásutáni esztendőre haszonbérbe fognak adatni; bérleni szándékozók szükséges bánatpénzzel ellátva a' főn kitett napokon szab. kir. kassai városháznál megjelenni hivatalosak. A' szerződési föltételek előlegesen szab. kir. Kassa város számvevő hivatalnál naponkint megtekinthetők. 3)

1) (35) CSÖDÜLET. A' gurabi cs. kir. vám s 30ad hivatalnál az ellenőri hely — 400 for. évdíjjal, szállással s 300 for. ovadékpénz letételével összekötte — megürülvén, betöltésére csődület hirdettetik, olyképen; hogy azok, kik e' hivatalt elnyerni ohajtják, eddigi országos-szolgálatokról, erkölcsiségükről, a' jövedelmi törvények, vám- s 30adkezelés, számvitel, két országos nyelv tudásáról, s egyéb megkívántóságokról szóló eredeti, vagy hiteles másolatu tanurományokkal ellátott kéréveleiket f. e. mart. 31eig, mint e' csődület végnapjáig, a' cs. kir. egyesült kamrai jövedelmek uj-sandetzi kerületi igazgatóságához juttatni el ne mulasszák. 3)

3) Selyemfonó-épület eladatása.

(28) A' nm. m. kir. udv. kamra rendelkezéséből ezennel közhirre tétetik, hogy Ó-Buda kir. koronai m. városban az 1201²/₄ négyszög ölnyi belső telken helyezett selyemfonó-épület (melly áll egy lakházból 8 lakható szobával, 2 konyhával, 1 éléskamrával, 1 pinczével, 1 eszköztartó-kamrával, 1 műhellyel, 1 istállóval 2 tehénre, 1 szinnel a' selyemgubók beváltására es egy kemenczéből a' selyemgubók megfojtására; áll továbbá egy emeletes kerekded épületből, mellynek alja el van látva 31 kemenczével a' selyem legombolyítására, fölül pedig a' selyemgubók tartására szánt hely van; végre áll egy, kemenczével s kazánnal (Kessel) ellátott s fátolselyemnek kifőzésére alkalmazott épületből, az inventarium serint itt találtató eszközökkel együtt) az ó-budai kir. kamrai praefectoratus-hivatal irótermében f. e. martius 12dikén reggeli 9 órákor tartandó nyilvános árverés útján a' többet ígérőknek örökösen eladatik következő föltételek mellett:

1) Az árverésre legfelsőbb határozat következtében csak olyanok bocsáttatnak, kik kötelezni fogják magukat, hogy az épületet továbbá is, mint eddig, selyemkészítésre használadják; mindazáltal ezen árverésben zsidók is résztvenni engedtetnek.

2) Az árverésileg megállapított s törvényes biztosítás mellett két év alatt három osztalékban a' szokott ka-

matokkal együtt lefizetendő áron felül, a' legfőbbetigé-
rő, mint azontuli tulajdonos, köteles léssen a' földesu-
raságnak „in recognitionem juris dominalis“ évenként
20 fr. pengőt fizetni; a' nyilvános adókra nézve pedig
tartozik az országos törvények határzatát, ugy szinte a'
földesuraság illetőségét, kielégíteni.

3) Mindenki, az árverésben részt venni akarván,
tartozik ennek kezdete előtt 500 fr. pót készpénzben le-
tenni, melly summa a' vevőnek első osztalékába tudat-
ni, a' többieknek pedig az árverés bevérgzetével vissza-
adadni fog.

4) Az árverésre bocsátott épületek a' fönmondott
telekkel együtt a' vevőnek mindjárt az árverés után át
fognak adatni.

5) A' közelebbi viszonyok és föltételek az ó-budai
k. kamrai praefectoratus - hivatal írótermében meglátha-
tók, valamint a' fönmondott épületek is bármikor meg-
szemléltethetők. 3)

3) A' „**Részvét gyöngyei**“-re aláírást
gyűjteni sziveskedett t. jegyző urakat bizodalmas kérelem-
mel ismétlőleg fölhívom: méltóztassanak megrendelt pél-
dányaikat a' közelítő józsefnap-vásári alkalmak által, az
értök járó pénz megküldése mellett tek. Nagy István me-
gyei főjegyző urtól elvitetni. Budapest, tavaszelő 6kán
1839. Kunoss. 3)

5) Juhbélyegek 's juhollók legjutalmash áron
kaphatók Jungk Keresztély sebészi műszerkészítőnél
Pesten, Servitateren, fehérhajó közelében. 5)

2) *Luczerni löhermagot* valamint magyar, francia 's
más jó minőségű löhermagot, továbbá muharmagot, szá-
márherét (varjuborsót) 's fűmagot kaphatni illő áron Ku-
newalder testvérek nagy kereskedésében, Országú-
ton 568 sz. a. 2)

2) A' legkitünőbb minőségű *valódi cseh 's amerikai
kohlót* kaphatni legillőbb áron Kunewalder testvé-
rek nagykereskedésében, Pesten, Országúton 568 sz. a. 2)

1) Épületfa-kereskedés Soroksár m. város-
ban A' jövő sz. György naptól alulirt kereskedését fo-
lyamatba teszi a' lenkített helyen; ajánlja mind nagy
mind kisebb mennyiségben, vizen és szárazon szállitha-
tó, a' legelső kézből kapó, ács, asztalos, bognár 's t. e' fé-
le munkákra alkalmas mindennemű fáait, a' legillendőbb
áron megrendeléseket fölvállal nagyobb és kisebb épüle-
tekhez megkivántató faneműek szállítására. Nagy Antal
épületfakereskedő Rév Komáromból. 4)

2) **Eredeti spanyol telivérjuhok neme-
sítő intézete.** Az éntitenni eredeti spanyol telivérjuh-
nemesítő intézetemben, a' Spanyolországból általam szemé-
lyes legszigorubb vizsgálat után 3 ottani méltán leghíresb
telivérfajú (st. paulari, guadeloupei és negrettei) juhokból,
mellyeket Spanyolországban is vérmemesítésül 's frísítésül
szoktak használni a' soriai és egyéb kevert fajok számára,
még 1803ban, midőn a' merinofajok legszebben virágzá-
nak Spanyolországban, 's például Franciaországban egy
kilogramma spanyol gyapju 24, francia ugynevezett me-
rinogyapju 18 és a' szászgyapju 16 frankon kelt, hozék
eredeti példányokat spanyol földről, mellyek verét kézből
hágtatás által legnagyobb tisztaságban tartám meg, az ezek-
től származókat valamint eddig ugy most is kaphatni pepi-
nier-nyájak alapítására; különösen 300 darab 4¹/₂-6
foknyi dallond-finom igen buja gyapjuteremű 's tenyésztés-
re alkalmas electa-köst 30, 50, 100, 's 200 lorinten 's
ugyanollyan törzsanyákat 30 's 40 pót korinton darabonként,
legjobb korban, 's egyenkint vagy nagyobb mennyiségben.
Igen ritka apaállatoknak, mellyek rendkívül kitünő minősé-
gűek, nincsen szabott árok. Azou magas helyzet, mellyen

a' finomabb juhtenyésztés a' határozottabb tenyésztési rend-
szer megalapítása óta áll, melly rendszer egyébiránt
Németországra nézve először is az én juhemesítő in-
tézetemben lépett gyakorlatba a' Spanyolországból ho-
zott eredeti telivérfajok által, 's nyilvános lapokban és
tulajdon literaturai munkáimban akkor sürgetően ajánl-
tatték, szükségtelemre teszi itt azt nyilvánítani, hogy
milly nagy fontosságu illy hibátlan eredeti telivérkosok 's
anyák alkalmaztatása juhne-mesítés-re. E' fajugyanis tiszta
spanyolországi eredetén kívül, még világhírű megismért
sajátszerű öröklési tulajdonságiért is nevezetes, mellynek
következtében századok óta mindig hasonló jelességű ma-
radt, 's így a' nemes vér megtartására nemesítésére néz-
ve mindenek fölött alkalmas, mit két külön nyájtól összepá-
rosított nemzők maradékától soha nem várhatni olly kitünő
nagy tökélyben, habár külszinre nézve ugy látszik is, mintha
az illy állatok szinte egészen hasonló tulajdonságokkal bir-
nának. Venni kívánók méltóztassanak ez iránt évről évre
hozzám folyamodni. (Theresienfeld — Németujhely mellett
— Alsó-Ausztriában.) Petri Bernát gazdasági tanácsos
és intézet-tulajdonos. 4)

2) Sz. kir. Pest város határában, R. Keresztúr felé fekvő,
néhai Zsigmond Miklós masszájához tartozó 66, 67,
115, 116, 117 sz. alatti legjobb minőségű kaszáló ré-
tek, f. e. ápril 2án délelőtti órákban R. Keresztúron tartan-
dó árverés útján, haszonbérbe kiadatni, valamint r.-keresz-
turi határban fekvő szőlőkert és 2 boglya széna, ugyanott,
szinte árverés útján készpénzért el fog adatni. A' föltéte-
lek, ezen massa curátoránál, t. Gegus Sámuel h. ügyvéd
urnál Pesten, városház-piaczon 60 sz. alatti Molnárház-
ban meg tudhatni. 3)

1) Egy legjobb koru férfi. ki alapos elméleti 's gyakor-
lati ismeretekkel bir általános technikai vegytanban, ré-
paczkorgyártásban, gyárfölállításban gőzfűtéssel 's a' nél-
kül, répavetésben 's természetesen egészen a' ezukorké-
szítésig, 's mind ezzel rokontárgyban, minők spodium-é-
getés, pálinkakészítés, ecetgyártás, és marhabizlalás;
legkielégítőbb gyakorlati tapasztalásokat szerezvén magá-
nak több külföldi gyárban, néhány évig már egy illynemű
gyár igazgatója is volt, most elfogadható biztos föltétek alatt
egy nagy illynemű gyár igazgatását ohajtaná fölvállalni.
Bérmont leveleket a' krisztinavárosi „Mariahilf“ hez cím-
zett gyógyszerár fogad el B. L. N. bötük alatt. 3)

3) **(Gőzhajózás.)** A' hajózás megnyilta-
kor siet a' gőzhajótársasági igazgatóság már
februárban inditni meg gőzöseit, hogy uta-
sokat 's árukat legnagyobb gyorsasággal szállíthasson
minden vidékről a' pesti józsefnapi sokadalomra. A'
drenkovai, szkelagladovai és gladosniczai állomásokon
tág raktárak készültek mult évben az utasok 's áruk le-
hető legnagyobb ótalma 's legbiztosb alkalmazása vé-
gett. A' martziusi hajózási rendjegyzék a' következő
hónapokéival együtt mindig ingyen kaphatók Bécsben
a' gőzhajó hivatali írószobában (Bauernmarkt 581 sz.) 's
Pesten és Pozsonyban mint egyéb ügyviselőségeknel is.
Lehetőség egyszerűsítették most ezek 's mégis min-
dent magukban foglalnak, mit utazókra 's árukra néz-
ve tudni szükséges vagy kívánatos. Buzgó akarattal min-
dent elhárítani, mi kárt vagy zavart okozhatna, kivonat-
ban közli az igazgatóság a' legfőbb tudnivalókat a' t. kö-
zönséggel. Alacsony vizállás esetén, midőn a' gőzösek nem
szállíthatnak Bécsből árukat Pestre, minden késkedés
eltávolításaul szárazon szállítandja az igazgatóság Pestre
az első három osztálybeli árukat, ha azok Pesten alul
fekvő állomásokra rendeltetvék, mázsáját 48 pót krért
a' szokott árjegyzéki illetéken fölül. (Első osztály u
árak: timso, gyapott, pálinka, festőfak, száraz gyü-
möles, sajtolt kender, méz, sajt, nemtelen érczek 's
durva érczművek, ón, vas, réz, aczél, czin, kaszák,

szögek, lakatok, 's a' t., faolaj, bors, hamuzsir, rizs, juhgyapju, kötél, leveles dohany, fagygyu, viasz kötegekben 's hordókban, bor hordókban, czukor, 's báránybőr kötegekben. Másodosztályuak: mindennemű gyapottszövet, gyolcs, vászon, könyv, festő anyagok, üvegárak, nyulbőr, száraz bőrök, készített bőr, kávé, kézmű-, anyag-, fűszer- és gyarmat-árak, papiros, angol bors, lószőr, porcellán, szücs-árak, disznósörte, gyártott burnót, mindennemű kendők 's gyapjukelmék. Érczes vizek, bor üvegekben 's ládáknak. Harmadosztályuak: finom gyógy-, fű- és műszerárak: mákony, indigo, cochenille, aranyfonal, 's arany kelmék, selyem és selyenkelmék, cachemir-sálók, 's a' t. Negyedosztályu árak: virágok és csemeték eserepben, fák és növények kötegekben, szarv és szarvcsus szinte kötegekben, kosarakban 's hordókban, kalapok, kosarak, gyermekjáték, szalma és kákafonadék, eleven teknősbékák, pióczák, mindennemű bútór 's egyéb más nagy helyet foglaló kötegek, mellyek nagyságuk 's alakjuk miatt nem tartoznak közönséges kereskedési tárgyak közé. Rózsalaj 's nemes érczekért 's pénzküldeményeknél böcs szerinti szállítási ár számíttatik.) Azon tárgyak, miket a' főnálló rendszabályok értelmében nem szállíthatni gőzöseken, ezek: lópor, sószesz, vitriol-olaj, rongy, vizes bőrök, enyves bőr, elnem rakott ágytoll, szarv és sajt, halzsir, olaj, 's minden, mi surlódás vagy lég-huzam által könnyen meggyulhat, vagy mi forrasban van, piszkot vagy kipárolgást okoz, 's ez által a' hajó vagy utazók biztossága veszélyesülhet. Olly tárgyakat mindazáltal, mellyek egyenesen veszélyt nem okoznak, azon hajókon szállíthatni, miket „Erős“ aladságban von-
tat. 4 00 bécsi fontnál súlyosb ládákért kétszeres vitelbér fizetetik. Tükrök, üvegek, 's egyéb töredékeny edények korábbi évek tapasztalási szerint csak úgy jutnak sértetlenül rendeltetési helyökre, ha 1/2 lábnyi vastag szalmaburokban vannak. Minden küldőnek saját érdeke kívánja tehát a' czélszerű beburkolást, mivel törött árukért semmi kárpótlást nem ad a' társaság. Ha valamely kötegen sérülés látszik, azonnal szükség azt egy társasági ügyviselő előtt megvizsgáltatni, mivel későbbi követelések méltány nélkül maradnak. Minden ládát, kivétel nélkül, abroncsosan szükség átadni, az Orsován túl szállítandókat 'skézműgyári árakkal töltötteket pedig viasz-vászonba burkolni. Ha ez így nem történik meg, kár esetén semmi kárpótlást nem ad a' társaság. A' társaság e' három biztosító intézettel: „Első ausztriai császári királyi szabadítéku tüzkármentesítés; Assicurazioni generali Austro-Italiche; 's Azienda assicuratrice“ czélszerű egyezkedésre lépett, minélfogvást az áruküldő urak Levanteba (keletre) utasítandó kötegek biztosítása iránt nem leendnek többé korlátozva. Ez okbultudatja a' társaság a' t. közönséggel, hogy mindennemű a' társaság gőzösin szállítandó árukat biztosíthatni mind a' három biztosító intézet nevére Bécsben Benvenuti G. B. urnál, a' trieszti biztosító intézet meghatalmazottjánál. Azon körülmény, miszerint több malomtulajdonos a' Duna Pozsony-Zimony közti vonalán, a' fenálló rendelkezések ellenére, olly helyeken szokta felállítani malmait, hol azok a' hajózás szabad menetét gátolják, több kártételre szolgált alkalmul, mikből aztán kárpótlás - követelések származának. A' Duna-gőzhajózás kormányzósága minden kárpótlást kész teljesíteni, miknek követelésire hajóji alkalmul szolgálnak; de koránsem szándékozik olly kártételekrül felelni, mik a' malomtulajdonosoknak törvény- 's fenálló rendszabály-megvetésbül eredni fogának; ünnepelesen nyilvánítja tehát, miszerint esután akkor fog kárpótlást nyújtani, ha az illető malomtulajdonosok a' divatozó rendszabályok értelmében állítandó fől malmaikat, 's bebizonyíthatják, hogy a' gőzhajók voltak okai az elköve-

tett kárnak; ellenkező esetben pedig nemcsak minden kárpótlási követelést minden figyelem nélkül visszautasítand, hanem ezenkül a' gőzösin netalán ejtendő káro-kért elégtételt is kívánand. Bécs, febr. 25kén 1839. 3)

3) HIRDETMEYNY. A' cs. kir. szab. trieszti biztosító-társaság „Azienda assicuratrice“ fő ügyvivő ségét, — Arad, Bekés, Csanád, Csongrád, Krassó, Temes és Torontál megyéket, ugyszinte a' németbánsági és oláh-illir határszéleket illetőleg, alutirtak át-
vevén, ezen szerte ismeretes intézet szerkezete, viszonyai 's föltételei iránti értesítéssel, szóval vagy írásban, mindenkinek szolgálni készeknek ajánlköznak. Ezen társaság még 1823ik évben alakult, melly idő óta a' legki-elégítőbb biztosságait adta minden előfordult esetekben az illendő kívánatoknak megfelelni, 's a' biztosítottakat gondos bánásmódjárul megnyugtatólag meggyőzni tudó képességének; 's ezek azon szilárd alapok, mellyeknek fogva a' társaság vállalatai mindeddig szerencsésen sikerültek, hatásköre pedig mindegyre tágosbul. A' társaság jelenleg 2,000,000 pengő forintnyi tőkével bírván, mindennemű biztosításokat felvállolni képes, mellyek az ország törvényeivel nem ellenkeznek; jelesen pedig a' következőkre terjeszkedik ki:

a) Felvállal mindennemű, épületek-, bútorok-, portékák-, eszközök-, gabnaszüleség- 's más egyéb, csekély kivétellel azonban, ingó javakban tűz által okozható, károk elleni biztosítást.

b) Bátorságosít vizen és szárazon szállítandó portékákat mindennemű elemikárok ellen.

Ezen biztosítások megszerzésére elég lesz a' biztosítandó tárgyat, az e' végre ingyen adandó képzetmény (formulare) szerint leírni. A' boleta ezen leírás értelméhez képest adatik ki, melly a' társaság részéről előadandott mindennemű föltételeket magában foglalva a' díjlefizetés után azonnal hatását veendi, a' nélkül hogy a' biztosított a' biztosítás egész ideje alatt valamit ráfizetni tartoznék. A' boleta ideje kitelvé a' biztosítás minden felmondás nélkül megszűnik: új boleta váltása által azonban a' biztosítás is új 's folytonos erőre kap.

Midőn alulirtak ebbeli megbízatásukat köztudomásra hoznák: jelentik egyszersmind, miképen főügyvivőségök körébe tartozó következő helyeken, u. m.

Aradon Deyak Edmund;
Bécsben Menzer József;
Csókán Dril J.;
Nagy-Beeskereken Schober Frigyes;
Nagy-Kikindán . Stutz Ferencz;
Oraviczán Fitz G.;
Temesvárott, a' vá-
ban Falb G.;

„ a' József-
városban Angerbauer J. A.;
Szabadkán Arnold György;
Verseczen Mihailovics M.;

Fejér-templomon Blandl A.;
urak a' főnebb érdeklött biztosítások iránti megkeresések elfogadására 's illetőleg azok kiszközlésére, mint ügyvivők, vannak felhatalmazva. Szeged, február 20án 1839. — Wimmert J. S. es társa. 3)

3) Luczerni és stajer löhermagot legolcsóbban kaphatni Halbauer János György nagykereskedésében Pesten a' király-utczában Majthényi házban. 6)

1) TÉGLA-ELADÁS. Kisebb, nagyobb mennyiségű jól égetett téglá iránt alkuba bocsátkozhatnak a' venni akarók. Bővebb tudósítást adand Kramer Károly ur, a' pesti kereskedőségi Casinóban. Pest, mart. 1839. 3)